

Przemysły kultury i kreatywne w 2018 r.

30.03.2020

7,7%

Wzrost liczby podmiotów zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych w porównaniu z 2017 r.

W 2018 r. działalność prowadziło 117,2 tys. przedsiębiorstw zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych. Przeważającą większość podmiotów (98,9%) stanowiły mikroprzedsiębiorstwa, skupiające 70,5% pracujących w obszarze przemysłów kultury i kreatywnych. Miesięczne wynagrodzenie brutto przypadające na 1 zatrudnionego wyniosło 6 029 zł i było większe o 1 213 zł w porównaniu z przedsiębiorstwami niefinansowymi ogółem. Międzynarodowa wymiana dóbr i usług kulturalnych i kreatywnych charakteryzowała się dodatnim saldem obrotów.

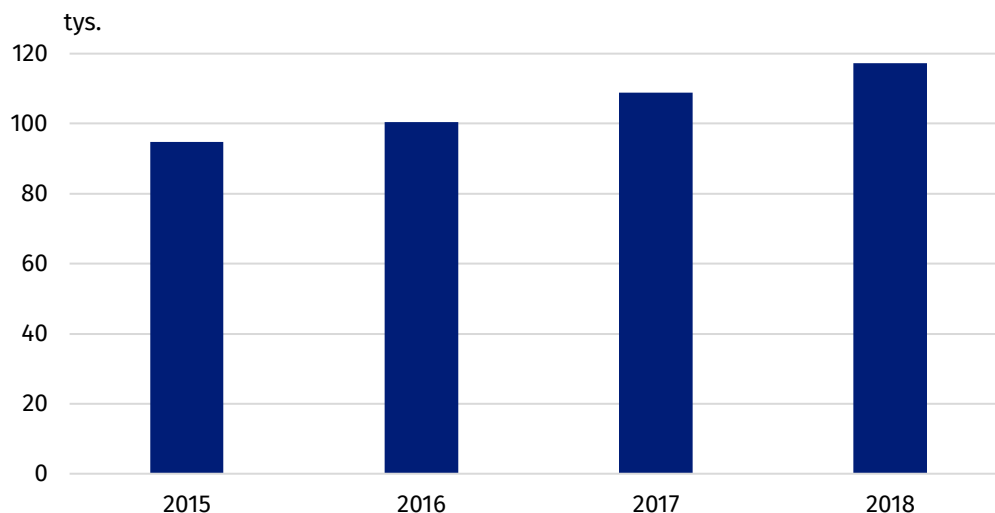
Liczba i rodzaje podmiotów zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych

Na przestrzeni ostatnich lat systematycznie rośnie liczba przedsiębiorstw, których działalność zaliczana jest do przemysłów kultury i kreatywnych. W 2018 r. osiągnęła poziom 117,2 tys. podmiotów działających w różnych dziedzinach szeroko rozumianej kultury. Najliczniej reprezentowanymi dziedzinami kultury w 2018 r. były: *Reklama* (28,9 tys. podmiotów), *Książki i prasa* (27,0 tys.) i *Architektura* (18,8 tys.).

W odróżnieniu od poprzednich lat, dziedzina *Reklama* po raz pierwszy uplasowała się na czwartym miejscu pod względem ilości działających podmiotów (wcześniej *Książki i prasa*) i w porównaniu z 2017 r. zanotowała największy wzrost liczby działających podmiotów (o 17,7%) spośród wszystkich dziedzin kultury.

Najwięcej przedsiębiorstw zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych prowadziło działalność w ramach dziedzin: *Reklama* (24,7%), *Książki i prasa* (23,1%) i *Architektura* (16,0%)

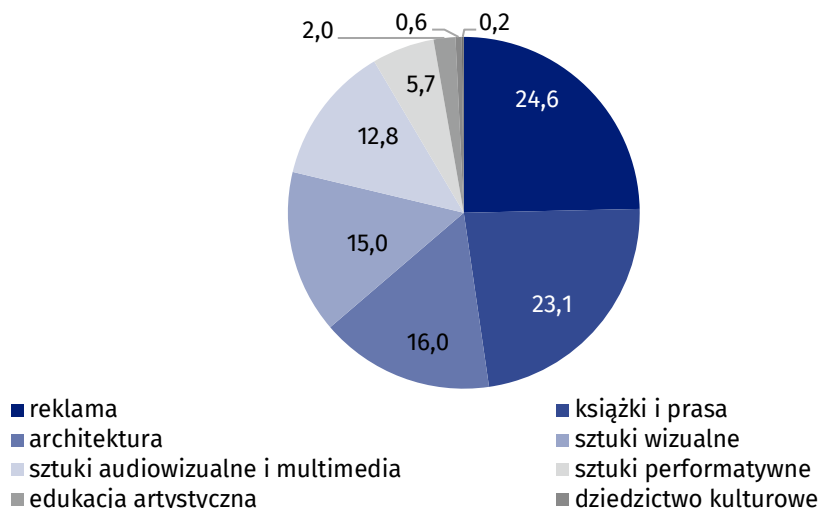
Wykres 1. Liczba podmiotów zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych

Większość podmiotów zorganizowana była w formie mikroprzedsiębiorstw (98,9% wszystkich podmiotów klasyfikowanych jako przemysły kultury i kreatywne). Łącznie w 2018 r. było ich 116,0 tys., co stanowiło 5,6% wszystkich mikroprzedsiębiorstw niefinansowych. W pozostałych klasach wielkości przedsiębiorstw udział przemysłów kultury i kreatywnych w grupie przedsiębiorstw niefinansowych kształtował się następująco: małe – 1,9%, średnie – 1,3%, duże – 1,2%.

Większość podmiotów zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych to mikroprzedsiębiorstwa. Stanowią one 5,6% wszystkich mikroprzedsiębiorstw niefinansowych

Wykres 2. Struktura podmiotów zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych według dziedzin kultury w 2018 r.

Pracujący, przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenia

Według stanu w dniu 31 grudnia 2018 r. w przedsiębiorstwach zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych pracowało 241,5 tys. osób (o 12,5 tys. osób więcej niż w 2017 r.), co stanowiło 2,4% ogólnej liczby pracujących w przedsiębiorstwach niefinansowych. Mikroprzedsiębiorstwa skupiały 70,5% pracujących osób, duże przedsiębiorstwa – 13,4%, małe – 8,1% oraz średnie przedsiębiorstwa – 8,0%. Sytuacja wygląda nieco inaczej, jeśli analizie podda się przeciętne zatrudnienie w etatach. Najwięcej etatów – 36,2 tys. kreowały mikroprzedsiębiorstwa, co jednak przy 170,2 tys. osobach pracujących w tej klasie wielkości przedsiębiorstw pozwala stwierdzić, że większość osób pracowała w niepełnym wymiarze godzin lub okresowo.

Przedsiębiorstwa należące do przemysłów kultury i kreatywnych, niezależnie od klasy wielkości, cechowały się wyższym miesięcznym wynagrodzeniem brutto przypadającym na 1 zatrudnionego niż przedsiębiorstwa niefinansowe ogółem. Taki trend obserwowany jest już od kilku lat. W 2018 r. miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego w przedsiębiorstwach niefinansowych ogółem wyniosło 4 816 zł, natomiast w przemysłach kultury i kreatywnych 6 029 zł, co kwotowo było zbliżone do miesięcznych wynagrodzeń brutto otrzymywanych przez 1 zatrudnionego w przedsiębiorstwie niefinansowym zajmującym się działalnością profesjonalną, naukową i techniczną.

Przedsiębiorstwa zaliczane do przemysłów kultury i kreatywnych cechowały się wyższym miesięcznym wynagrodzeniem brutto przypadającym na 1 zatrudnionego niż przedsiębiorstwa niefinansowe ogółem

Tablica 1. Pracujący, przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w przemysłach kultury i kreatywnych w 2018 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracujący w osobach ^a	Przeciętne zatrudnienie w etatach	Wynagrodzenia brutto w tys. zł	Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego w zł
OGÓŁEM	241 542	102 022	7 381 212	6 029
Mikroprzedsiębiorstwa	170 240	36 233	1 552 370	3 570
Małe przedsiębiorstwa	19 592	17 624	1 277 094	6 039
Średnie przedsiębiorstwa	19 435	17 913	1 718 320	7 994
Duże przedsiębiorstwa	32 275	30 252	2 833 428	7 805

a Stan w dniu 31 XII.

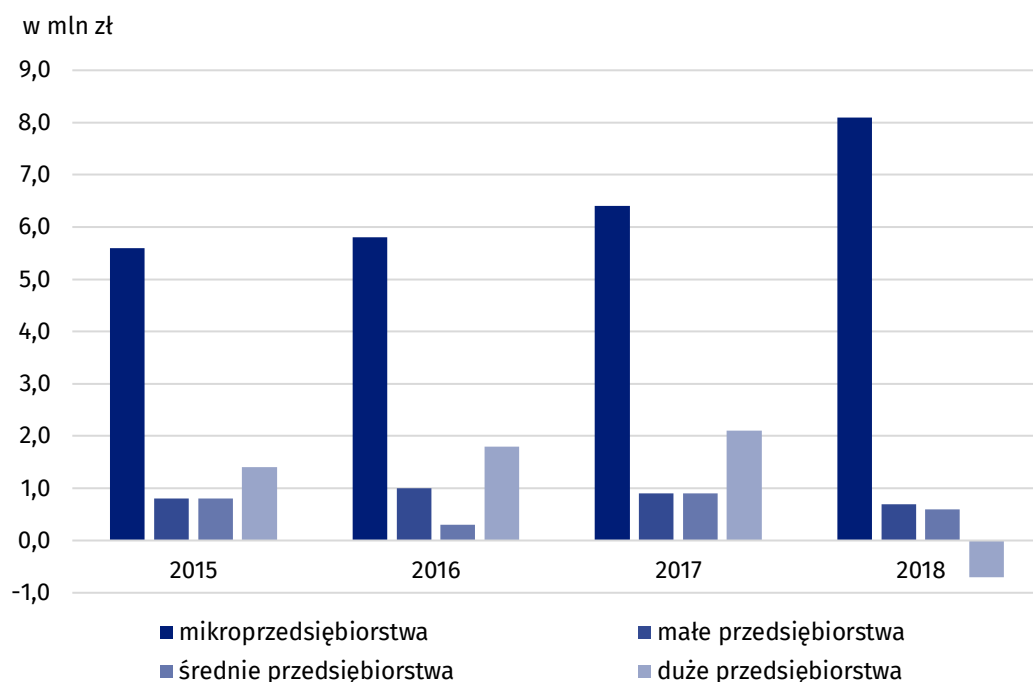
W mikroprzedsiębiorstwach zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego wyniosło 3 570 zł wobec 3 093 zł w mikroprzedsiębiorstwach niefinansowych ogółem. Podobne różnice dały się zauważyć w pozostałych klasach wielkości przedsiębiorstw: małe – 6 039 zł wobec 4 283 zł; średnie – 7 994 zł wobec 5 024 zł, duże przedsiębiorstwa – 7 805 zł wobec 5 705 zł. Udział wynagrodzeń brutto w kosztach ogółem w przypadku przedsiębiorstw zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych wyniósł 9,9% (dla przedsiębiorstw niefinansowych ogółem 8,8%).

Wyniki finansowe

W 2018 r. podmioty zaliczane do przemysłów kultury i kreatywnych osiągnęły przychody w wysokości 83,3 mld zł, przy kosztach ogółem wynoszących 74,6 mld zł. Odnotowano więc, podobnie jak w latach poprzednich, nadwyżkę przychodów ogółem nad kosztami ogółem. Wskaźnik poziomu kosztów (relacja kosztów ogółem do przychodów ogółem) dla ogółu przedsiębiorstw zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych wyniósł 89,6% (o 2,9 p. proc. więcej niż w 2017 r.), co w porównaniu ze wskaźnikiem 92,7% dla wszystkich przedsiębiorstw niefinansowych pozwala wnioskować, iż działalność o charakterze kulturalnym i kreatywnym była mniej kosztochłonna. Koszty ogółem w przeliczeniu na 1 podmiot zaliczany do przemysłów kultury i kreatywnych wyniosły 636,7 tys. zł (wobec 2 136,6 tys. zł dla ogółu przedsiębiorstw niefinansowych), przychody natomiast – 711,0 tys. zł (wobec 2 304,7 tys. zł).

Udział zarówno przychodów ogółem, jak i kosztów ogółem generowanych przez przedsiębiorstwa zaliczane do przemysłów kultury i kreatywnych w przychodach ogółem i kosztach ogółem osiągniętych przez wszystkie przedsiębiorstwa niefinansowe wynosił mniej niż 2,0% (odpowiednio 1,7% i 1,6%).

Wykres 3. Nadwyżka przychodów ogółem nad kosztami ogółem w przedsiębiorstwach zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych według klasy wielkości przedsiębiorstwa

W 2018 r. przedsiębiorstwa z grupy przemysłów kultury i kreatywnych wytworzyły wartość dodaną w wysokości 24,6 mld zł, co stanowiło 2,1% wartości dodanej wytworzonej przez wszystkie przedsiębiorstwa niefinansowe w analizowanym roku. W przeliczeniu na 1 przedsiębiorstwo wartość dodana przemysłów kultury i kreatywnych ogółem była blisko trzykrotnie niższa w porównaniu z wartością dodaną przypadającą na 1 przedsiębiorstwo niefinansowe ogółem.

Nadwyżka przychodów ogółem nad kosztami ogółem dla podmiotów zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych wyniosła 8,7 mld zł

Międzynarodowa wymiana dóbr i usług kulturalnych i kreatywnych

W 2018 r. sprzedano za granicę dobra kulturalne i kreatywne o wartości 15 156,5 mln zł, o 1,9% mniej niż w 2017 r. Zaobserwowano natomiast wzrost importu dóbr kulturalnych i kreatywnych – w 2018 r. sprowadzono do Polski dobra kulturalne i kreatywne o wartości 10 615,1 mln zł (wzrost o 547,3 mln zł w porównaniu z 2017 r.). Saldo obrotów dobrami kulturalnymi i kreatywnymi w 2018 r. było dodatnie i wyniosło 4 541,4 mln zł (5 374,1 mln zł w 2017 r.). Kwota ta potwierdza obserwowaną na przestrzeni ostatnich lat tendencję rosnącą dodatniego salda w obrotach dobrami kulturalnymi i kreatywnymi.

Biorąc pod uwagę dziedziny kultury największe wartości zarówno eksportu, jak i importu dóbr kulturalnych i kreatywnych odnotowano w przypadku dwóch dziedzin: *Sztuki audiowizualne i multimedia* (m.in. film kinematograficzny, dyski i taśmy magnetyczne, dyski do systemów odczytu laserowego, dyski optyczne i DVD) oraz *Książki i prasa* (m.in. gazety, książki, mapy, broszury). Na trzecim miejscu była *Reklama* (m.in. reklamy handlowe, obrazki, rysunki i fotografie, gdzie indziej niesklasyfikowane). To właśnie w kategorii *Reklama* zaobserwowano największą nadwyżkę eksportu nad importem (wartość eksportu była ponad 5-krotnie wyższa od wartości importu). Wysokie wartości nadwyżki odnotowano także dla dziedzin: *Książki i prasa* (284%) oraz *Sztuki wizualne* (236%). Ujemnym saldem wymiany cechowały się dziedziny: *Sztuki audiowizualne i multimedia* (-140,0 mln zł), *Sztuki performatywne* (-94,0 mln zł), *Dziedzictwo kulturowe* (-36,5 mln zł) oraz *Rękodzieło artystyczne* (-0,1 mln zł).

W strukturze handlu zagranicznego Polski obroty dobrami kulturalnymi i kreatywnymi nie były znaczącą pozycją; odpowiadały za 1,6% eksportu i 1,1% importu ogółu towarów. Jeśli chodzi o kierunki handlu dobrami kulturalnymi i kreatywnymi, to największymi odbiorcami polskich dóbr tego typu były państwa UE (93,8% eksportu). Polska importowała natomiast najwięcej dóbr kulturalnych i kreatywnych z państw UE (42,0% importu ogółem), ale także z krajów rozwijających się (32,6%).

W 2018 r., tak jak we wcześniejszych latach, zanotowano dodatnie saldo międzynarodowego obrotu dobrami kulturalnymi i kreatywnymi w wysokości 4 541,4 mln zł

Tablica 2. Handel międzynarodowy dobrami i usługami kulturalnymi i kreatywnymi według dziedzin kultury w 2018 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dobra kulturalne i kreatywne		Usługi kulturalne i kreatywne	
	eksport	import	eksport	import
	w mln zł			
OGÓŁEM	15 156,5	10 615,1	10 961,4	10 160,1
Dziedzictwo kulturowe	12,5	49,0	363,1	149,5
Książki i prasa	6 011,0	2 115,9	107,3	492,9
Sztuki wizualne	202,4	85,9	-	-
Architektura	2,4	1,3	186,3	157,4
Sztuki performatywne	137,6	231,6	139,1	499,0
Sztuki audiowizualne i multimedia	7 810,3	7 950,3	681,9	3 325,7
Reklama	979,4	180,2	9 483,7	5 535,5
Rękodzieło artystyczne	0,8	0,9	-	-

W 2018 r. sprzedano za granicę usługi kulturalne i kreatywne o wartości 10 961,4 mln zł, zakupiono usługi kulturalne i kreatywne o wartości 10 160,1 mln zł. W porównaniu z 2017 r. wymiana międzynarodowa usług kulturalnych i kreatywnych wzrosła bardziej niż w przypadku dóbr kulturalnych i kreatywnych: o 15,5% zwiększyła się zarówno wartość eksportowanych, jak i importowanych usług. Zanotowano dodatnie saldo wymiany usług w wysokości 801,3 mln zł. Przy czym największy udział w eksporcie usług kulturalnych i kreatywnych miała dziedzina *Reklama* (86,5%) oraz plasujące się dużo dalej *Sztuki audiowizualne i multimedia* (6,2%). Struktura importu była tylko bardziej zrównoważona: *Reklama* – 54,5%, *Sztuki audiowizualne i multimedia* – 32,7%.

Usługi kulturalne i kreatywne miały tylko nieznacznie większe, w porównaniu z obrotami towarowymi, znaczenie w bilansie handlu międzynarodowego Polski – stanowiły odpowiednio 4,4% i 6,4% eksportu i importu wszystkich usług. Usługi zaliczane do kategorii kulturalnych i kreatywnych były eksportowane w przeważającej mierze do państw UE (69,5%); stamtąd pochodziła większość importowanych do Polski usług tego typu (80,2%).

Opracowanie merytoryczne:
Urzędu Statystyczny w Krakowie
Dyrektor Agnieszka Szlubowska
Tel: 12 420 40 50

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Przemysły kultury i kreatywne w latach 2014–2016](#)

[Przemysły kultury i kreatywne w 2017](#)

[Kultura w 2018 r.](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Eksport towarów i usług](#)

[Import towarów i usług](#)

[Koszty ogółem](#)

[Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto](#)

[Przeciętne zatrudnienie](#)

[Przychody ogółem](#)

[Saldo obrotów towarowych handlu zagranicznego](#)

[Saldo usług](#)

[Wskaźnik poziomu kosztów](#)

[Wynagrodzenia brutto](#)